

آبونه شرائطی

داخلی ، خارجی هریرایچون
سنه‌ای (۲۵۰) ، آلتی آیانی
(۱۳۰) فروشدر .

نسخه‌سی ۱۰ غروش ،
سنه‌ای ۵۲ نسخه‌در

اداره خانه

باب عالی جاه‌سنده دائرة مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی بشیندر

مسئله موافق آثار مع
قبول اولنور . درج این
پاییز اعاده اولوناز

الکتاب

۱۳۳۰

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته‌لق مجموعه اسلامیه‌در

باش محرر صاحب و مدیر مسئول

اشرف ارباب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم محمد عارف

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

پنجشنبه

۱۷ نisan ۱۳۳۵

۱۶ رجب ۱۳۳۷

عدد : ۹-۸۰

جلد ۱۶

اخطارات

ادرس تبدیلینده آریجه بش
غروش کوندرملیدر

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه‌صره
نوسررسنی محتوی بولسی لازمدر

مالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرسلرینک فرانسز
جوده یازلسی رجا اولنور .

ماره کوندرلدکی زمان نه‌داثر

اولدیفنک واضعا بیلدیرلسی

رجا اولنور .

افعال مذکورہ نیک بر قسمی دخی نفس الامردہ قبیح اولدیفندن او مثالی افعالک . شاہدہ سیدہ عقی جیرکین خلدتلی بر شیدی ویا بر شخصی کوردیکمز زمان رو حزدہ نفس واستکرام حصولہ کلیر . نتہ کیم : بعض ضعیف عقلی کیمسہلر بر قورقو ویا صیقیتی یہ مروض قالدقلمی وقت کوستردکاری شاشقینلق و بعض مملکتلردہ جاری عادت مشومہ وجہ ایله ثوالر اوزرینہ بالاندن آغلایان قادیلرک ولولہ و فغانلری و قورقاق کیمسہلرک همان رنگارنگ اوچسی کی حالات دہ بوقیلدندر .

افعال اختیارینیک دیگر بر قسمی واردرک حین وقیحی لذتہ اولوب بلکه ایراث ایدہ کی الم ولذتہ نبیاً اعتبار و قبول اولور . مثلاً : ضرب و جرح تاثیراتی و افعال انساندن الم تواید ایدن هر شی کی .

برده آج ایکن اکل طعام اینک ، صوصامش ایکن صوصو ایچمک و حصول لذت و اندفاع الم یارایان - صایلمی غیر قابل - افعال کی . ایشته افعال اختیارینیک بر قسمندہ حسن تعبیری لذت و یرن ،

قبیح لفظی دہ الم کثیرن شی معناسندہ مستعملدر . اشبو معنارہ نظراً کوزل و جیرکین اولان افعالی ، انسانک تمیز ایتسیلہ حیوانات صنفلری میانندہ قابیت حسبہ و کوردکاری تربیہ سبیلہ صنفلری هم جنس لرندن فرقی اولان بعض حیوانانک تمیزی ارسندہ اختلاف یک آز نسبتدہ اولاییار ، یعنی بو معناری ادراکدہ همان انسانلر ایلساثر مترقی حیوانلر مساویدر . بالکمز حسلرک قوت وضعندہ ، کوزلک و جیرکینک درجاتی تحدید و تمیزندہ بر تفاوتلری بولنہ یایر .

ینہ بوقسم افعال اختیارینیک بر نوعی دها واردرک بر فعل ، جواب منفیت ایتسی اغباریلہ کوزل ، نتیجہ سی ضررہ منجر اولسی اعتباریلہ دہ قبیح صاییلر ، بو معنایہ اولان حسن و قبیح ینلری کمالہ فرق و تمیز اینک آنحق نوع انسانہ مختصدر . بوردہ محضاً خاصه عقل مقتضای طرف الہیدن نوع بشرہ موہوب اولان خصیصه تفکرک احسان ایدلسندہ کی سرو حکمت اثر انجلاسیلر . بونیمز نقطہ سندہ سائر حیوانانک اشتراکی اولاماز ، آنحق اولسہ اولسہ ادنی وجہلہ اولہ یایر . ایشته بعض لذت بخش و ذوق آمیز شیلر واردرک شامت انجامنہ

بنام قبیح عد اولور . یک ایچمک خصوصندہ افراط اولنسی ، موسیقی لذتہ بلالاطاع ابتلا کوسترلمی ، شہوات نفسانیت آرقہ سندہ قوشولسی کی . زیرا بو حاللر ، محبت وجودک افسادینہ ، عیالک اضاعہ ینہ ، مال موجودک الدن کیمسنہ وعجز و پریشانی بہ دوشولسنہ سبب اولور . شوصورتلرلہ نتیجہ سی ، قبیحی مؤدی اولہ حق درجہ یہ واردیریلان لذت برشیدن حاصل ایدیلہ بیان ذوق آنحق بر زمان قلیلہ منحصر اولوب باعث اولہ جنی الم واضطرابک تاثیراتی ایسہ مدت مدیدہ دوام ایدہ کی و بلکه اشنع حال اوزرہ موتہ قدر رفاقت ایلہ کی امر ظاہردر . بویله برلذتک قائمسی ، نتیجہ موت اولدیفنی شدائد المک تعیین درجہ سی ممکن اولیان مادی و معنوی ضرر لرینہ اصلاً نسبت قبول ایتمز .

نیچہ الم آور افعال و حرکات واردرک مستحسن عد ایدیلر ، کسب

رزق و ضعف و پیری هنگامندہ احتیاج حسن اولنہ حق شیلرہ قارشی نفسک امین اولہ ییلہ کی مستحضراتی تأمین اینک خصوصندہ بر طاقم مشاق و مزاحمہ قانلق و قوای عقلیہ و بدنیہ یی زیادہ لشدرمک ایچون لذتندن شدت امسا کدوشہوات نفسیہ یی قیرمنہ جالیشتی کی .

عقل بشرک حین عد ایتدیکی حالہ موجب الم و مشقت اولان احوالدن برسی دہ بر کیمسنہ کندی نفسیہ توایمندن ، قرداشلرنندن ، قبیله سندن و مذہب بولندیفنی ملندن تہلکہ یہ مروض قالدلرک حیات و حقرقی لزوم حسن اولندیفنی درجہ دہ ، حتی بذل نفسی ایجاب ایتدیرمک محاطرہ یی بیلہ مؤدی اولسہ کندی نوعندن ، یعنی انساندن ویا کندی نوعنک غریبندن ، یعنی سائر حیوانلردن اولان د شمتنہ صالدروب قاوغا ایتسیدر ، زیرا اولہ بر آن تہلکدہ کندی حیاتی فدا ایلہ دیگر لرینک تأمین بقا سنہ خدمت ایدہ کی و جداناً حسن ایدر و شو حسیانک بو وجہ ایله فدا ایدلمی نتیجہ سندہ هر حالہ کندیسنہ دیگر بر حیات اولاجندن امین اولور ، بو حیات اخراکدہ کیفیت وسائر حالاتی ، عقلی تحدید و ادراک ایدہ سبیلہ ینہ روحی اولہ بر حیاتک کندیسنہ حصوانی جزماً حسن ایدر .

بشقہ سنک کندی سبیلہ اکتساب ایتدیکی اموالہ ید غصبک اوزادلمی ، حسد اولان کیمسنہ نفس و مالک اتلافیلہ الم حسدندن نشنی ایدلمی کی حالات دخی جیرکین اولان لذتلی شیلردن عد ایدلمشدر ، چونکہ بوکی غیرک حقوقی محو و افنا ایدن حاللر عامہ نیک ، حتی او تعدیاتی یان کیمسنہ ک حقوقی بالتبیجہ تہدید واخلال ایدر ؛ بناء علیہ عہدہ وفا ، عقود مسالمتہ رعایت ویا بوکی خصوصلردہ غرر وعدم وفا بوبالک تفرعاتندندر .

ایشته بو خصوصیاتک جہلہ سی عقل بشر ادراک ایتش و ضرر و منفعت ویرنجی شیلرک هپسنی فرق و تمیز ایدہ رک ضرر و یرن بر فعلہ شر ، نافع اولان بر عملدہ خیر نامنی ویرمشدر . بونیمز تخصیسی ، فضیلت و رذیلت قہ لرندن معدود اولان شیلرک واسطه ادراک وایلا دیدر .

شیخ محمد عبده

مترجمی : حسین مظہر

حقوق عائله و اصول محاکمات شرعیہ

قراردارلری مفہومہ

۳۳

فصل نائیدن ۱۱۸ نجی ماددہ د ینونت قطعیہ زوجہ نک عدنی مرور ایلدکن سوکرہ مقصد تحلیل ایلہ اولمایہ رق زوج آخرہ واروب بعدا تقرب آدن افتراق وعدتنک مروری ایلہ زائل اولور .

دنیامش . منظوقہ دیبہ ک یوق . لکن مقصد تحلیل ایلہ اولمایہ رق قیدیکن مفہومی طوغرو دکل . مقصد تحلیل ایلہ زوج آخرہ وازوش ایسنہ

واصلاً حنبله واقع وشایع اولمشدر . اثر کرده قول صحابی اولمسی محتمل
لکن ینه خلاف ظاهر در . هر حاله آنکله نص اوزرینه زیاده جائز
اولماز .

طلاق ثلاثه نك منصوب اولان حکمی بلا موجب آکا جرأت
ایدن زوج وتکرار آکا رغبت ایدن زوج نك جزای ویس نام ایله
اراحه ایدیلوب زوال حرم نك نکاح آخره تمایق اولومسی کی مکروه اولان
طریق تحلیک کندیلر یحیون ممکن بر حاله بر اقلیمسی ده تمام جزایدر .
آنک اوزرینه مترتب اولان لوم و ذم آنحقی نفسله پنه طایده اولوب
مستحق اولدقلری عقوبت الهیه دن فضله رشی دکدر . لایق اولدقلری
جزایک نماندن کندیلری توفی ایتلری لازم کایرکن نفسله نده بوکا
استعداد اولمایانلری طرفدن حجر ایتمه نك مقتضایی یوقدرکه ینوتی
مزیل اولان نکاح الغیر معناسندن نکاح محلل شرعله استنسا
ایدیاسون .

ارباب حکومت ایچوند بوکیلرک شانه اعتنا ایله تکلفانه دوشمک
مذهب صحیحک ترک وتبذیلایله تصعیبانه قیام ایتک ناممکدر . لایق اولماز .
بکله ن فائده سندن زیاده سوء تأثیری ده اولور . نه قدر مکروه اولدینی
معلوم اولان بو طریق اختیار ایدن عائله له : «بو تحلیل صحیح دکدر»
دینلیمکه انلر مقصدلری ترک ایتیه جکر بلکه ایکنجی بر تحلیک
چاره سی دوشونه جکر . اولجه نکاح محلل محکمه خارجنده اجرا
اونور ، ممکن اولدقجه غنی طوتولوردی . بوندن سوکره مقصدی
کتیم ایله هاگدن مساعده ایتیلر ، اعتراضاته اوغرایانلر ، بعدالمقد
اخبار اولنوب جزا کورنلر ، تفریق ایدیلر بولونه حق . شیوعی
وقوعندن بدتر اولقله بحال او قادینلرک هروجه ناموس و حیثیتلری نك
برهادر اولسته و فاحشه لکه قدر تنزل ایتلرینه سبب اوله حق .

اوت . بوبوزدن متضرر اوله جقلر چوق دکدر . لکن بونلرک آزانی بو
قانون ایله متعاسرلرک آزاله جندن دکل ، مملکت مزده بونکاحلرک اولدن بری
نادر الوقوع اولدیندندر . براسانک زوجیه سی اوج کره بوشامسی پک
آز اولور . واندن سوکره تکرار المی ایسته یلرده بالطبع ده آزدور .
بونلرکده جوغی ایش اودرجه به کلهجه هر مذهبده هر نکاحک صحیح
وه ، طلاق واقع اولمایه جنی دوشونلرک مذاهب اربعه فقها سنک اختلاف
قلندن استفاده دوکولورلر . اکثریا شافعیلر بو طریق استعمال
ایلمکده اولدقلری کی علمای حنبلیه دن طلاق بدی مسئله سنده اسماعیل
بن علی نك کله واحده ایله ثلاثه مجموعه مسئله سنده حجاج بن اوطانک
مذهب لریله افایانلر بولونمش ایکنجی مسئله ده حنفیه دن محمد مقاتلک ده
برابر اولدینی روایت اولونمشدر . ناس آنلری ده تقلید ایدیلورلر .
کرچه بونلر اقوال شاذه دندر . اتباعه شایان اوله ماز . لکن قرار
نامه نك مناسکاته داتر اولان برنجی بابنک ویدنجی ماده سنک مستند
الهی اولان ابن شبرمه نك خلاف منقولندن ده آشامی دکل ، خطا
ایسده هیچ اولمازسه اقوال مجتهدیندن اولدینی ثابتدر . آکا قناعت

اوله حق ؟ اوزوج دگلی در ؟ قبل الاقتراق بریسی وفات ایدرسه آرلرند
توارث جاری اولمایه جنی ؟ بعدالتقرب بوشامسه طلاق صایدایه .
جنی ؟ بچون ینونت قطعیه زائل اولماسون ؟ حق تعالی و حق
تنکیح زوج غیره ، بیورمش . لم بقصد التحلیل ، قیدی یوق .
لایحه ده . بوقیدک هیچ برقوله استناد ایتدیریلدی کی کوسترله مشدر . بجهن
اولان مذهب جمهوره مخالف اولدینی ده آشکار . باخصوص قادیک
ایکنجی زوجنه واریرکن اوله بر مقصدونیتده بولونمش اولمه سنک هیچ
حکمی اولمایه جنی مذاهب اربعه ده جای خلاف اولوب جمع علیدر .
اختلاف آنحقی تحلیک شرط ایدیلدیکی وزوج نایک اذیتله زوج
ایتدیکی صورتلرده در . صراحة شرط تحلیل ایله عقد اولونان نکاحک
مألاً نکاح متعیه بکزمه دیکدن فاسد اوله جغه دائر امام ابویوسفدن
قول مشهورینه مخالف بر روایت وار . امام شافعی نكده مذهبی اولوب
قول قدیمی دینیلور ، لکن مشابهت مذکوره غیر معتبر اولان شرط
مذکوره رعایت اولوندینی صورتده قالیور . هله عقدده شرط اولو
نمقسنین زوج ثانی اومقصدله آلمش ایسه بوندن قیاس مذکورک ممکن
اولمایه جنی ائمه مذاهب یننده جای اختلاف دکدر .

نکاح مذکورک فسادینه قائل اولان علمای حنبلیه محتمله قائل اولدقلری
«لن الله المحلل والمحل له حدیثه» استدلال یلنلر . طلاق ایله فسخی لازم
کله جکنه ذاهب اولان فقهای مالکیه اونکاحک ینوتی ازاله ایتیه جکی
حقننده کی مذهب لری ، وید اولدینی ذکر ایلشدر . تحلیک نکاحده شرط
اولدینی صورتده بوجهته امام محمدکده موافقت ایتدیکنه دائر بر روایت وار .
لکن ظاهر الروایه ده محفوظ اولان قوله مخالفدر . امامینک بومسئله ده
صحیح وثابت اولان قوللری امام اعظمک مذهب صحیح مشهورینه
وامام زفر وسائر اصحاب کرامک قوللرینه موافق اولوب نکاحک مع
الکراهه صحیح و شرط مذکورک غیر معتبر اولمسی ، تقرب وقوعنده
ینونت قطعیه نك زائل اولمایدور .

کتب حدیثده عبدالله بن عمر کی بعض صحابه کرامک رضی الله
عنهم قوللری اولقی اوزره مروی اولان اثر مذکورک مفاد صحیحی ده
بودر ، و مرفوعاً نبوتی بو حکمه متوقفدر . شرطله تحلیک ممکن اولدینی
عهد نبویه یلنمش واکا بناء ذکر اولنوبده وثوقه شایان کورولمش
اولمسی ایجاب ایدر . شرعاً محلل و محلل له یوگیکن آنلره وجود
ویریلرک لوم اولونملری ممکن اولماز . شرط تحلیل ایله اولان نکاح صحیح ،
یاخود مفید تحلیل اولوبده بونی بیلدیرمک مراد اولسه ولانکاح للمحلل ،
یاخود «المحلل لایحل حتی تنکیح من لم ینو التحلیل» بوبورلور
ایدی .

اثر مذکورده محلل و محلل له لفظلری ظاهر اولان معنارندن
اخراج ایله تحلیل ایدمه یین و تحلیله نائل اوله مان قاصدلر معناسنه محل
وتاویل ایتک لاقل بو حکمک ده اول یلنمسنه متوقفدر . آنی
بونکله اثبات ایتک دور قبلی استلزام ایدر . بومعاده قولانیاحلری
اختلافک ظهورندن سوکره حادث وار مذهبده بولونان فقها نك الفاظ

کتوروب قبول ایدنلره برشی دینله میور . دینسهده تاثیر اولیور . مقصد تحلیل ایله زوج واقع اولیور کی در .

قومیسون بو خصوصده لزومندن زیاده اهتمام کوسترمشلر . اوروپا یلاردن و خصمازدن بر ماده قانونیه کی کورنلر اخلاقزه طمن ایدم جکک . اهل اسلام ایچنده بویله شیلر کویا پک چوقی واقع اولور ایشده حکومت چارهنی بوله میوب تبدیل مذهبه محتاج اولشلر طن وذهابنه دوشه جکک . کندی عزی یوق یره تشهر ایش اولیورز . هر ندرلو دوشونولسه بوفقره نك طی اولونسی اولادر . خلقك وجدان ومذهبلرینه طائد اولان بومثللو اموره ارباب حكومتك تعرض ایشی . تعقیباته دوشمسی موافق مصلحت اولماز .

حکومتجه مطلوب اولوب سچل نفوسك انضباطی غایه سی نکاح اوزرینه تأسس و طلاق اوزرینه تفرق ایدن عالیرك اولجه بیان اولوندی اوزره بالفعل تأسس و بالفعل تفرق لرخی مهلت مناسبه طرفنده قید ایشك وایستیرمك خصوصندن عبارتدر . فضله سی فضله در .

صدرالدین

تورکک و اسلامیت

عضو و یاتده حکمران اولان محیطه انطباق قانونی ، اجتماعیات ساحه سندهده ، عینی قوت وشدتله فرمان فرمادر . محیطه توافق ایدمه مین بر فی حیات باشابه مدینی کی ، هر هانکی بر دین ده ، آره سنده انتشار ایتدیکی قومك روحنه اوینون کز ایشه اوقوم آره سنده بایدار اوله ماز . بالعکس ، هر هانکی بر قوم آره سنده انتشار ایش اولان بر دین ؛ کردباد اعصاره رغماً ، بایدار قالمش اولورسه . بوحال ، دینك تمامیه اوقومك روحنه اوینون اولدینك شاهده اولور .

چونکه مقدس و ذنب ، حلال و حرام کی بر طاقم اعتقادات و احکام ایله ساحه حریتی تحدید ایدن دین ، ملی روحه اوینون اولماقجه حق انتشار و استمراری ده اوله ماز . اگر بر دین ، هانکی بر قوم آره سنده منتشر و مستمر بولونیورسه ، حکم ایتمی درک ؛ او دین بو قومك روحنه توافق ایشدر . بنسأ علیه ، او قومك فطری دینی در .

بو حقیقت پک بدیی ایکن ، اسلامه جهه دن هجوم جسارتنده بولونه میانلرک ویا بو خصوصده احتیاطکارانه حرکتی التزام ایدنلرک ؛ اسلامی ضربه له ملک ایچون ؛ باشقه بر بول طسومتش اولدقلری کورولیور . بعض نشریاتدن آکلاشیلان بو یکی طریق هجوم شو اولیور :

هرستان دن اعلان ایدیلن اسلامیت ، عرب روحنك مولودی در . بناء علیه عربله مخصوص بر دین در . آلتای محیطنده و هر بزدن پک فرق شرايط حیاتیه ایچنده یشمن اولان تورکله ، هرستان پنجه برینك نشر ایتدیکی دینك یانایچی کلمه سی پک طبیعیدر . تورک وقتیه قلنج قورقوسیه بودینی قبوله مجبور

اولمش ایهده روح و حیاته اوینون اولدیفندن ، فلاکتی احضار ایشدر . بر قسم تورکدره بو یانایچی دینه قارشى روحا عصیان ایدمك کیزی دین طاشمش ، هرستان مکسندن باشقه کبلره دوشمش ، قرآن دینك جامع و مسجدلرندن آبری مبدلر اتخاذ ایشدر .

فانیاً پک سنه اول ایچون ابی اولان اسلامیت و تله ایستدی (قوانین سوايه) آرتق اسکیمش در . تورک آتیشی تأمین ایشک ایچون بو کمنه قوانین سوايه دن قورنیلمه چالیشمالی در .

بکن نسخه مزده اناطولی ده کی قیزیلداش و بکته اشیلرک کیزی مبدلرخی بوروشی عصیانك مولودی کوسترن ایکی مقاله نك ماهیتنی میدانه قویمشدر . اخیراً صحیه مدیریت عمومیه سیله بکام اولان (عبده جودت) بککده (بو پوک مجموعه) نك (۳) نورولی صایبسنده عینی ماهیتده بر مقاله سی انتشار ایشدر .

بو پوک مجموعه مدیری طرفندن (تورکک آتیشی اصل بولورسکز) بولنده ایراد ایدیلن رسواله ، یکی صحیه مدیر عمومیه سی بومقاله سنده عیناً شو جوانی ویریور :

تورکک بکانه پک فنا اولان صفتی توکل کارلنی در . بوفنا دردی ابی بر دیندن طومشدر . فقط هرستان ایچین پایلان ابی بر لباس سیراده کیلیمز . پک سنه اول ایچین پک ابی اولان قوانین ویا خصوص قوانین سوايه پک سنه سوکره سنه ابی اولمده دوام ایدمزه . تورکک و تورککک آتیشی پک ابی اولابیلر . اکر بو دردی آکلارسه .

بودرینی تورکده ، کوردهده سنه لردن بری آکلایمه چالیشیورم . سنه لر توالی ایتدیکه دها بوکک و دها بو پوک تلاش و هیجانله باغیر بیورم . چونکه روحی قانغیره نك ایلرله ده کی کورویورم . مقدراتك آلتنده بزلش اولدیفنه اعتقاد ایدن تورکک آتیشی نه اولابیلر ؟ تورک روحی تکریمنی بارانلی واونك آلتنه مقدراتی کندی ایلله یازمالی در .

اوتومدیری امراض معنویه طبیی کی کچینه رک بر قسم زواللی لره بولهرنی شاشیرتان و اخیراً امراض مادیه نك تدایوسی وظیفه مهمه سی ده عهدده سنه تودیم بو بوریلان یکی صحیه مدیر عمومیسنك شو یازیلرله افراد امتی نه نهانکلی کریوره لره صایدیرمق ایستهدیکی پک کوزل کوریله بیلور .

شایان شکراندرک ، بو امراض معنویه متطبیکنک سنه لردن بری تورکی و کوردی سوروکله مک ایستهدیکی مدمش اوچوروم ، هر ایکی نجیب ملت نظرندده نظامی ایش اولدیفندن ، سنه لر توالی ایتدیکه دها بوککک و دها بو پوک تلاش و هیجانله باغیرماسنده کیمسه اهمیت ویرمه جکدر .

چونکه تورکک روحیه اسلامیت آره سنده ، تضاد دکل صیقی بر آهنگ و توافق واردر . عصری هر فان ، مثبت علوم ایلله مجهز اولد . قلربی ادما ایدنلرک ، تاریخك قاهر شهادتی ، حیات اجتماعینك دوامی آهنگی قارشوسنده ، نهج علمی دن بالکلیه اوزاقلاشه رق ، تمامیه عندی مطالعه لر علمی برکسوه آلتنده ایلری سورمك خصوصنده کی جرأتلری شایان حیرتدر .

تاریخ کوستریورکک : اسلامیت هرستانده طلوع ایتدیکی حاده حزمانه مشتاق وجدانلری تورکستاندهده بولشدر .